

PARK

pomysłów

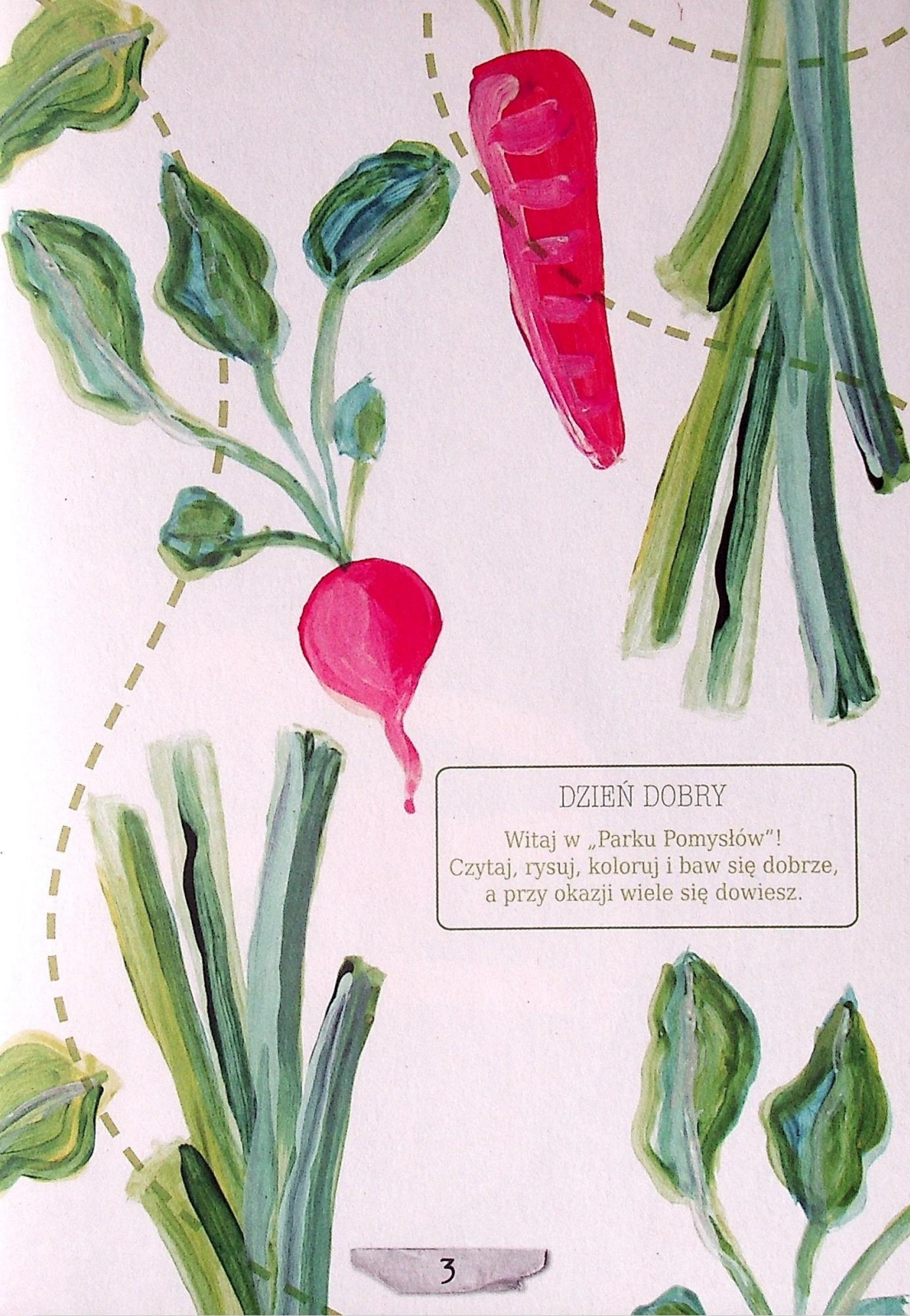
kwartalnik
nr 11 (II/2018)
ISSN 2450-4769

Połącz warzywa
w takie same pary.

Ten zeszyt
należy do:

.....

DZIEŃ DOBRY

Witaj w „Parku Pomysłów”!
Czytaj, rysuj, koloruj i baw się dobrze,
a przy okazji wiele się dowiesz.

SPIS TREŚCI

- 2 połącz warzywa
- 5 ulubione zabawy
- 6 teczka ekologa
 /Miedzik Mały Ekolog - opakowania
- 14 teczka przyrodnika
 /głuszc
- 16 teczka przyrodnika
 /kiedy to było?
- 18 teczka plastyka
 /sztuka prehistoryczna
- 22 od Bałtyku aż po Tatry
- 26 teczka historyka
 /Wielka Wojna
- 30 podobało się?
- 31 zadanie rysowanie

Narysuj kwiatową łąkę!

Wymień swoje
ulubione **zabawy?**

Z

a

b

a

w

a

MIEDZIK MAŁY EKOLOG

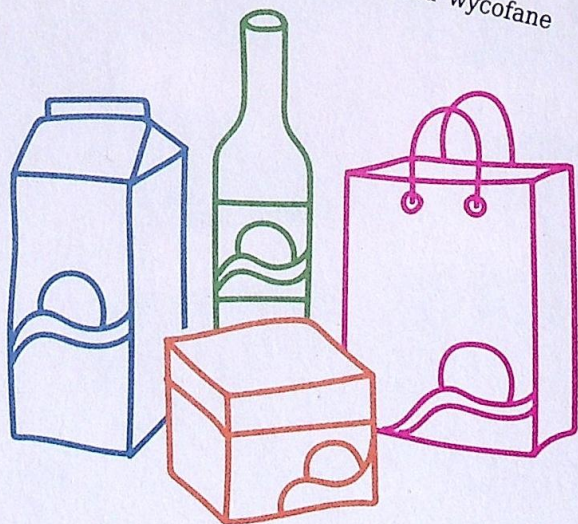
TEMAT NUMERU: OPAKOWANIA

OPAKOWANIE – to wyrób wykonany z jakiegokolwiek materiału, przeznaczony do przechowywania, ochrony, przewozu, dostarczania lub prezentacji produktów.

Duża część odpadów komunalnych to opakowania, których ilość rośnie proporcjonalnie do wzrostu zamożności społeczeństwa, stanowiąc poważny problem gospodarki odpadowej.

ODPADY OPAKOWANIOWE

– opakowania użytkowe pochodzące z całego systemu pakowania, w tym opakowania wielokrotnego użytku wycofane z ponownego użycia.

FUNKCJE OPAKOWANIA

INFORMACYJNA

INFORMUJE O SKŁADZIE, WŁAŚCIWOŚCACH PRODUKTU, TERMINIE PRZYDATNOŚCI ITP.

OCHRONNA

CHRONI PRZED ODDZIAŁYWANIEM CZYNNIKÓW ZEWNĘTRZNYCH I ZNISZCZENIEM PRODUKTÓW

JAKOŚCIOWA

MÁ ZNACZENIE ZWŁASZCZA PRZY TOWARACH LUKSUSOWYCH - ESTETYCZNE OPAKOWANIE ZACHĘCA DO KUPNA MIMO WYSOKIEJ CENY

EKOLOGICZNA

OPAKOWANIE POWINNO NADAWAĆ SIĘ DO UTYLIZACJI

PROMOCYJNA

ESTETYCZNE OPAKOWANIE ZACHĘCA DO KUPNA, JEST ROZPOZNAWALNE NA RYNKU

LOGISTYCZNA

USPRAWNIA DYSTRYBUCJĘ I ZWIĄZANE Z NIĄ CZYNNOŚCI TRANSPORTOWO-MAGAZYNOWE PODCZAS SKŁADOWANIA I SPRZEDAŻY

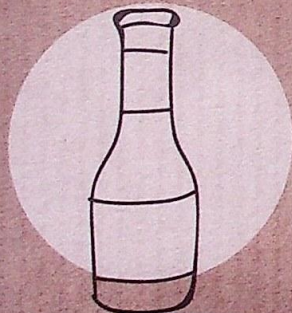
PODZIAŁ OPAKOWAŃ

NAJCZĘŚCIEJ OPAKOWANIA DZIELIMY NA:

OPAKOWANIA JEDNOSTKOWE
będące opakowaniem pojedynczych
produktów zazwyczaj stosowane
w obrocie detalicznym

ELEMENTY

- BUTELKA
- ZAMKNIĘCIE
- ETYKIETA

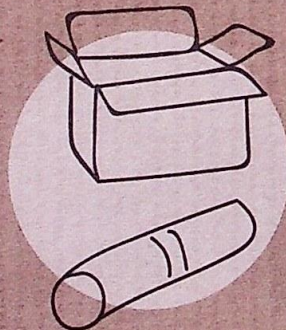

I STOPIEŃ PAKOWANIA

OPAKOWANIA ZBIORCZE
będące opakowaniem co najmniej dwóch
opakowań jednostkowych zazwyczaj
stosowane w procesach
transportu i magazynowania

ELEMENTY

- PUDEŁKO ZBIORCZE
- FOLIA ROZCIĄGLIWA

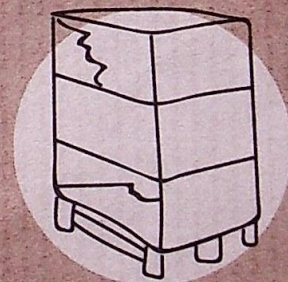

II STOPIEŃ PAKOWANIA

OPAKOWANIA TRANSPORTOWE
będące opakowaniem produktów luzem
lub opakowań jednostkowych (zbiorczych),
stosowane w procesach
transportu i magazynowania

ELEMENTY

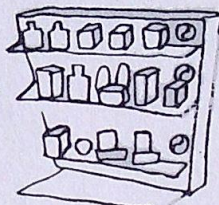
- PALETA DREWNIANA
- FOLIA ROZCIĄGLIWA

III STOPIEŃ PAKOWANIA

DOKĄD ZMIERZA OPAKOWANIE?

W zależności od materiału z jakiego opakowania są wykonane, dzieli się je na: metalowe, szklane, papierowe, tekturowe, drewniane, z tkanin, z tworzyw sztucznych i wieloskładnikowe.

... W SKLEPIE

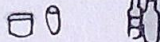

POSEGREGOWANE W DOMU
OPAKOWANIA TRAFIAJĄ
DO ODPOWIEDNICH
POJEMNIKÓW I WORKÓW

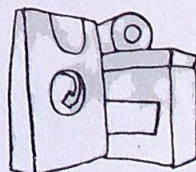
TWORZYWA SZTUCZNE

SZKŁO

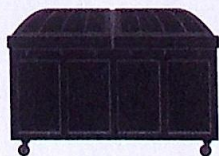

PAPIER

POSEGREGUJ

OPAKOWANIA
DO ODPOWIEDNICH
POJEMNIKÓW, POŁĄCZ ODPAD
Z ODPOWIEDNIM POJEMNIKIEM.

ZACHOWANIA KONSUMENTA ZMIERZAJĄCE DO OGRANICZENIA ODPADÓW OPAKOWANIOWYCH:

minimalizuj ilość kupowanych towarów,
przed pójściem do sklepu zrób listę zakupów

kupując unikaj niepotrzebnych opakowań

wybieraj produkty nieposiadające
zbędnych opakowań

zabieraj na zakupy własne torby
wielokrotnego użytku

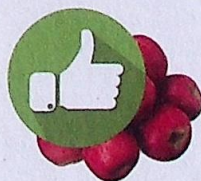
kupuj produkty w dużych opakowaniach

unikaj jednorazówek

prowadź selektywną zbiórkę odpadów

CZY WIESZ, ŻE

Okolo 16% ceny produktu to koszt opakowania, które docelowo ląduje w koszu na śmieci. **Okolo jednej trzeciej wszystkich śmieci stanowią opakowania po różnych produktach.**

SZKŁO TO NAJLEPSZY RODZAJ OPAKOWAŃ.

DLACZEGO?

Pochodzi z naturalnych surowców. Można je w całości wykorzystać ponownie i robić to wiele razy. Szkło nie traci swoich właściwości. Zarówno po drugim, jak i po dwudziestym drugim przetopieniu, powstają opakowania szklane takiej samej jakości. Odpady, jakie powstają przy produkcji, także można przetopić.

**PAPIEROWA TORBA ROZKŁADA SIĘ
DUŻO SZYBCIEJ
NIŻ PLASTIKOWA REKLAMÓWKA.**

Średni czas użycia
plastikowej reklamówki to 25 minut,
tymczasem czas rozkładu wynosi nawet
kilkaset lat.

MIKROSK ...

... RDEON

~~SO ...~~

... ~~DZWIĘDZ~~

~~GRU ...~~

... ~~TAWIEC~~

~~KO ... WKA~~

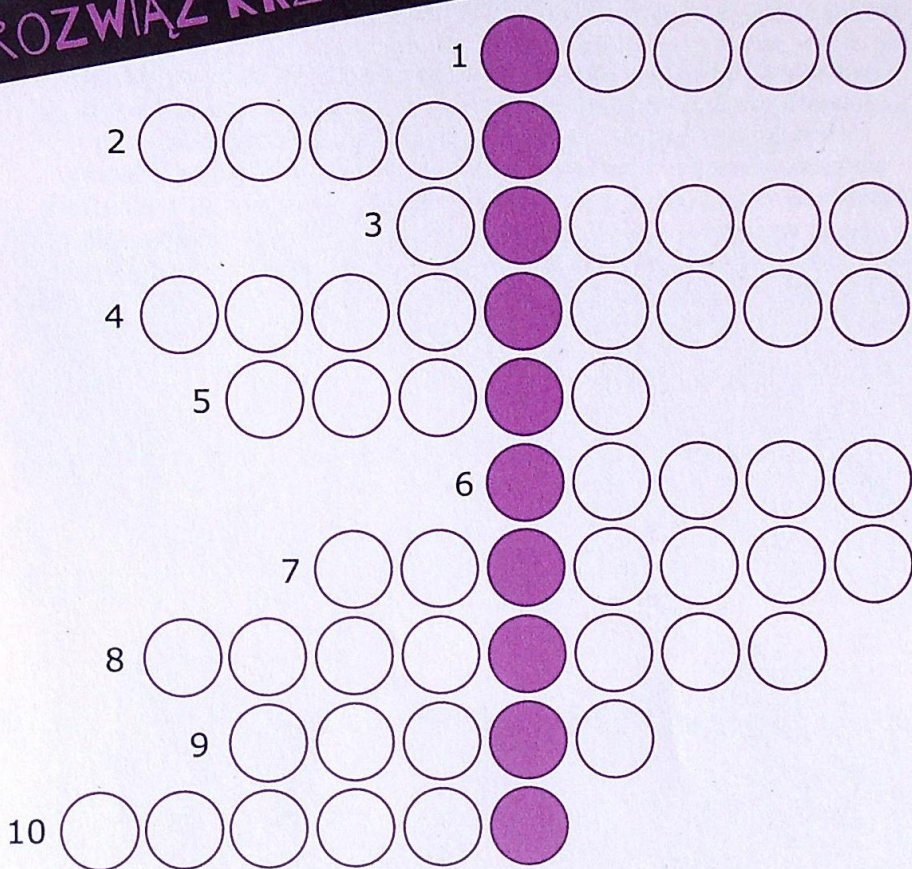
HASŁO:

MINI QUIZ EKOLOGA

1. Materiał, z którego wykonane jest opakowanie kartonowe:
 - a) makulatura/papier
 - b) tworzywo sztuczne
 - c) metal
2. Które z opakowań najłatwiej poddać recyklingowi?
 - a) karton po mleku
 - b) butelka szklana
 - c) butelka plastikowa

ROZWIĄŻ KRZYŻÓWKĘ

1. Przedmiot, rzecz, która jest już zepsuta lub która jest nam niepotrzebna.
2. Miejsce, gdzie kupujemy towary.
3. Materiał, z którego wykonane są opakowania kartonowe.
4. Inaczej odzysk, w trakcie którego odpady są ponownie przetwarzane na produkty lub materiały.
5. Skrót nazwy Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.
6. Rodzaj opakowania, może być foliowy lub materiałowy, służy do przenoszenia towarów.
7. Materiał, z którego wykonane są np. butelki po napojach.
8. Znaki nadawane wybranym produktom informujące o tym, czy produkt i opakowanie są przyjazne dla środowiska.
9. Opakowanie wykonane ze szkła.
10. Opakowanie wykonane z metalu.

Głuszec

(łac. *Tetrao urogallus*)

Głuszec to największy ptak z rzędu grzebiących (kuraki) w Europie.

Charakteryzuje się m.in. masywnym dziobem i pazurami. Wśród osobników różnej płci występuje dymorfizm płciowy. Samce są większe od samicy i barwniej upierzone. U samicy dominują barwy maskujące: brąz i czerń, które umożliwiają jej przebywanie w gnieździe w czasie wysiadywania jaj, bez zwracania uwagi drapieżników. Samiec charakteryzuje się piórami czarnymi z szarymi, podłużnymi cętkami. Ogon czarny z białymi plamami, długi i zaokrąglony. Wokół oka czerwona plama, która w okresie godowym nabrzmiewa tworząc czerwoną „różę”.

dymorfizm płciowy - wyraźna różnica w upierzeniu i wielkości osobników obu płci

Głuszec to ptak osiadły. Preferuje rozległe, stare bory o gęstym podszycie i drzewostany mieszane o bogatej strukturze ze zwartą pokrywą ziół i kępami krzewinek jagód, zapewniających latem pokarm lub schronienie. Kompleksy iglaste służą za siedlisko cały rok, dając zimą pożywienie z igieł. Zasiedla tereny, na których znajdują się mrowiska, dzięki którym może wyżywić młode i gdzie znajdzie kamienie potrzebne dla odpowiedniego trawienia. Unikają siedzib ludzkich.

Nazwa gatunku wzięła się od jednego etapu toków - szlifowania, które trwa od 1 do 1,5 sekundy. W tym czasie ptak przestaje reagować na bodźce zewnętrzne - głuchnie.

Dokładna przyczyna głuchnięcia nie jest znana.

długość ciała:

samica ok. 65 cm

samiec ok. 100 cm

rozpiętość skrzydeł:

samica ok. 98 cm

samiec ok. 135 cm

masa ciała:

samica ok. 2,5 kg

samiec ok. 6,5 kg

eon

era

okres

epoka

KENOZOIK

CZwartorzęd

HOLOCEN
0
PLEJSTOCEN
0,0118
milionów lat
temu

NEOGEN

PLIOCEN
1.8
MIOCEN
23.03

PALEOGEN

OLIGOCEN
33.9
EOCEN
56.0

PALEOCEN
66.0

KREDA

PÓŻNA
100.5
WCZESNA
145.0

MEZOZOIK

JURA

PÓŻNA
163.5
ŚRODKOWA
174.1
WCZESNA
201.3

TRIAS

PÓŻNY
237.0
ŚRODKOWY
247.2
WCZESNY 252.2

PERM

298.9

PALEOZOIK

KARBON

358.9

DEWON

419.2

SYLUR

443.4

ORDOWIK

485.4

KAMBR

541.0

PREKAMBR

850

najmłodsza epoka w dziejach
Ziemi trwająca współcześnie

EPOKA LODOWCOWA
pierwsze człowiekowie
wymieranie wielkich ssaków

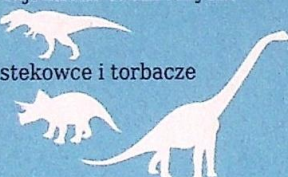

rozwój małp, pierwsze delfiny
i kaszaloty

pierwsze słonie, nietoperze,
nieparzystokopytne

bujny rozwój ssaków
pierwsze naczelne

wielkie wymieranie dinozaurów
najstarsze ssaki łozyskowe

pojawienie się prąptaka
(Archaeopteryx)

pierwsze pterozaurowe, głowonogi
pierwsze ssaki
pierwsze teropody, dinozaury

pierwsze ichtiozaurowe

pierwsze gady ssakokształtne
(dimetrodon)

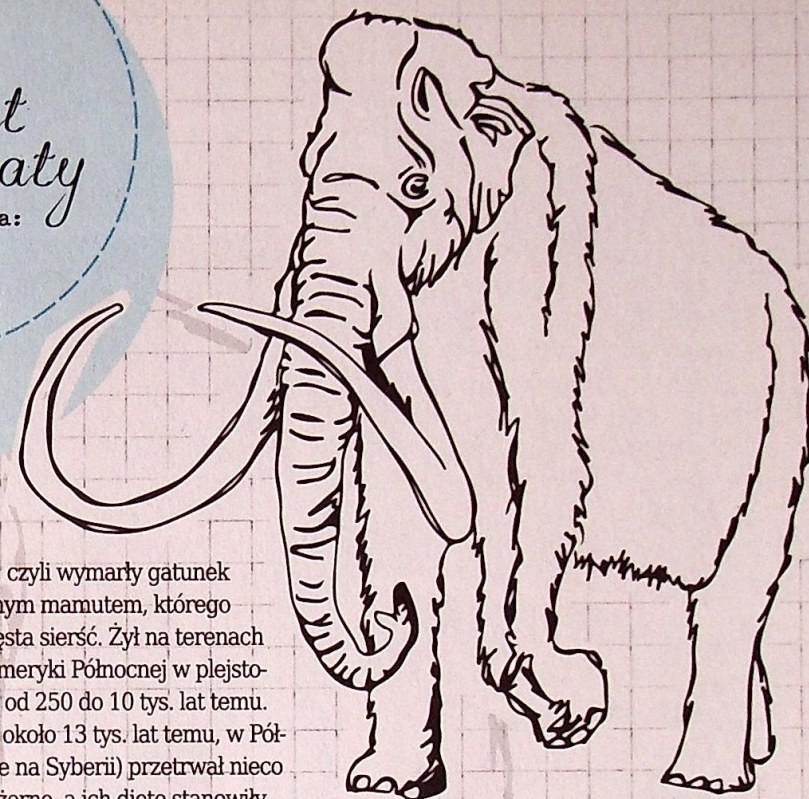
na Ziemi pojawiły się pierwsze
płazy, owady latające, gady

KIEDY TO BYŁO

16

Mamut włochaty

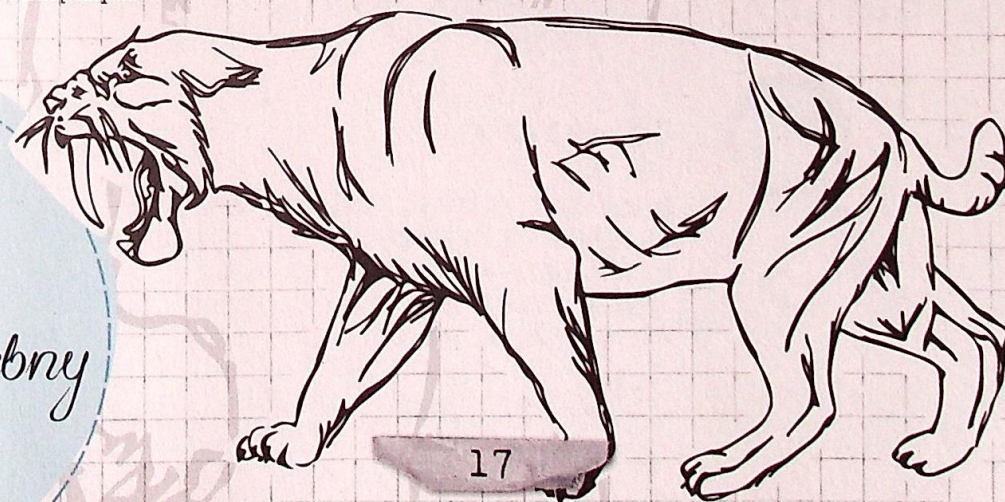
Długość ciała:
2,75-3,4 m
Masa ciała:
4000-6000 kg

Mamut włochaty, czyli wymarły gatunek trąbowca, był jedynym mamutem, którego skórę pokrywała gęsta sierść. Żył na terenach Europy, Azji oraz Ameryki Północnej w plejstocenie, mniej więcej od 250 do 10 tys. lat temu. W Europie wymarł około 13 tys. lat temu, w Północnej Azji (głównie na Syberii) przetrwał nieco dłużej. Były roślinożerne, a ich dietę stanowiły głównie trawy, ziola, krzewy i drzewa, a w mniejszym stopniu także mchy i porosty. Pokarm pobierały podobnie do słoni. Ciosy mamutów rosły przez całe życie (ok. 2,5-15 cm rocznie) i dorastały do 5 m dł., służyły do pobierania pokarmu spod śniegu. Dorosłe mamuty mogły dożyć 60 lat i nie miały naturalnego wroga. Jedyne niebezpieczeństwo groziło im ze strony człowieka. **Plejstocen** potocznie nazywany jest „**epoką lodowcową**”, ze względu na lądolód pokrywający znaczną część północnej półkuli. Mamuty były dobrze przystosowane do mroźnych warunków: miały długą, grubą sierść (30-90 cm dł.) z krótszym podszerstkiem (ok. 8 cm dł.); uszy i ogon były krótkie, co minimalizowało ryzyko odmrożeń i utratę ciepła.

Wysokość ciała:
0,8-1,2 m
Masa ciała:
55-400 kg

Tygrys szablozębny smilodon

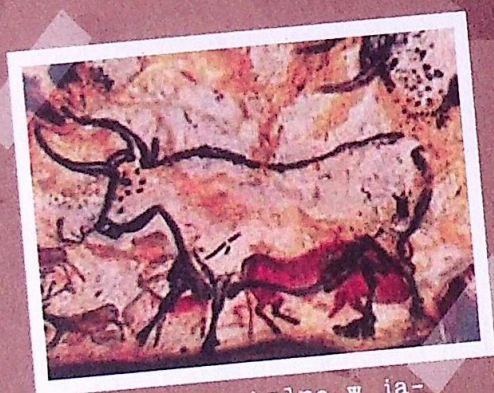
17

SZTUKA PREHISTORYCZNA

Początek sztuki prehistorycznej to około 50 tysięcy lat przed naszą erą. Jest to bardzo długi okres, liczony od pojawienia się człowieka do wynalezienia pisma. Tworzono ją do około 5 wieku p.n.e. Przedmiotem sztuki prehistorycznej są wytwory ludzkich rąk.

Sztuka naskalna z Parku Archeologicznego Doliny Côa w Portugalii

Malarstwo naskalne w jaskini Lascaux w południowo-zachodniej Francji

Głównym przejawem sztuki prehistorycznej są małe formy rzeźbiarskie oraz sztuka naskalna, która obejmuje dwie główne formy: malarstwo jaskiniowe oraz ryty naskalne, tzw. petroglify.

Sztuka prehistoryczna dzieli się na trzy charakterystyczne epoki: paleolit, neolit i brąz.

Czy wiesz, że...

NAJSTARSZE ŚLADY DZIAŁALNOŚCI CZŁOWIEKA NA TERENIE POLSKI POCHODZĄ Z PALEOLITU. SĄ TO NARZĘDZIA WYKONANE Z KRZEMIENIA, KTÓRE ZOSTAŁY ZNALEZIONE W GROĆIE NIETOPERZOWEJ W JERZMANOWICACH.

PRZEJDŹ
PRZECZ JASKINIE
UWAŻAJĄC NA
KAMIEŃ.

META

START

MALARSTWO PREHISTORYCZNE Z REGUŁY UKAZUJE SCENY POŁOWAŃ. PRZEDSTAWIONE NA NICH ZWIERZĘTA CECHUJĄ SIĘ DOKŁADNYM ODWZOROWANIEM, NATOMIAST POSTACIE LUDZI NAMALOWANE SĄ ZAZWYCZAJ KILKOMA KRESKAMI.

ODWZOROWANIA DŁONI NA ŚCIANIE POWSTAWAŁY POPRZECZ ROZPYLANIE FARBY PRZECZ KOSCIANĄ RURKĄ.

STOSOWANO PROSTE TECHNIKI MALARSKIE, KONTUR KREŚLONY BYŁ ZA POMOCĄ NATURALNYCH BARWNIKÓW ROŚLINNYCH LUB GLINY. WYPEŁNIANO GO NATURALNYMI BARWNIKAMI W ODCIENIACH BRĄZU, ŻÓŁCI I CZERWIENI. NAJPIĘKOTNIEJ MAŁOWANO RĘKAMI LUB WIĄZKĄ MCHU.

Wytnij i wklej w puste pola, kwadraciki znajdujące się poniżej tak, by w każdym rzędzie pionowym, poziomym i po skosie obrazki się nie powtarzały.

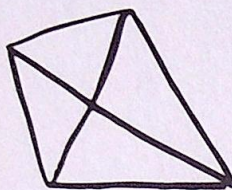
WYKONAJ SWÓJ RYSUNEK NASKALNY.

OD BAŁTYKU,
AŻ PO TATRY

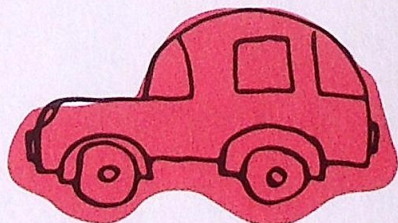
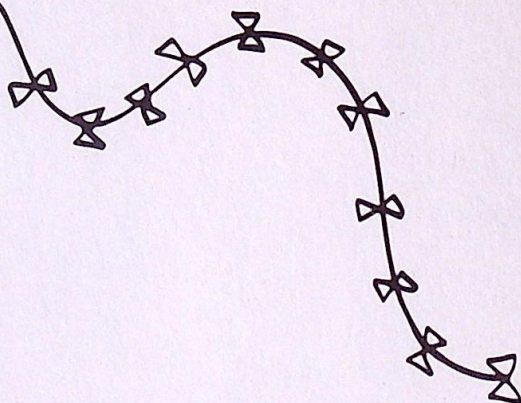
Polska

1918-2018

Stulecie
odzyskania
niepodległości

Narysuj swoje wspomnienia
z ostatniej wycieczki!

Czy wiesz, że...

Podział administracyjny
Polski to:

16

województw

380

powiatów *

Polska
1918-2018

Stulecie
odzyskania
niepodległości

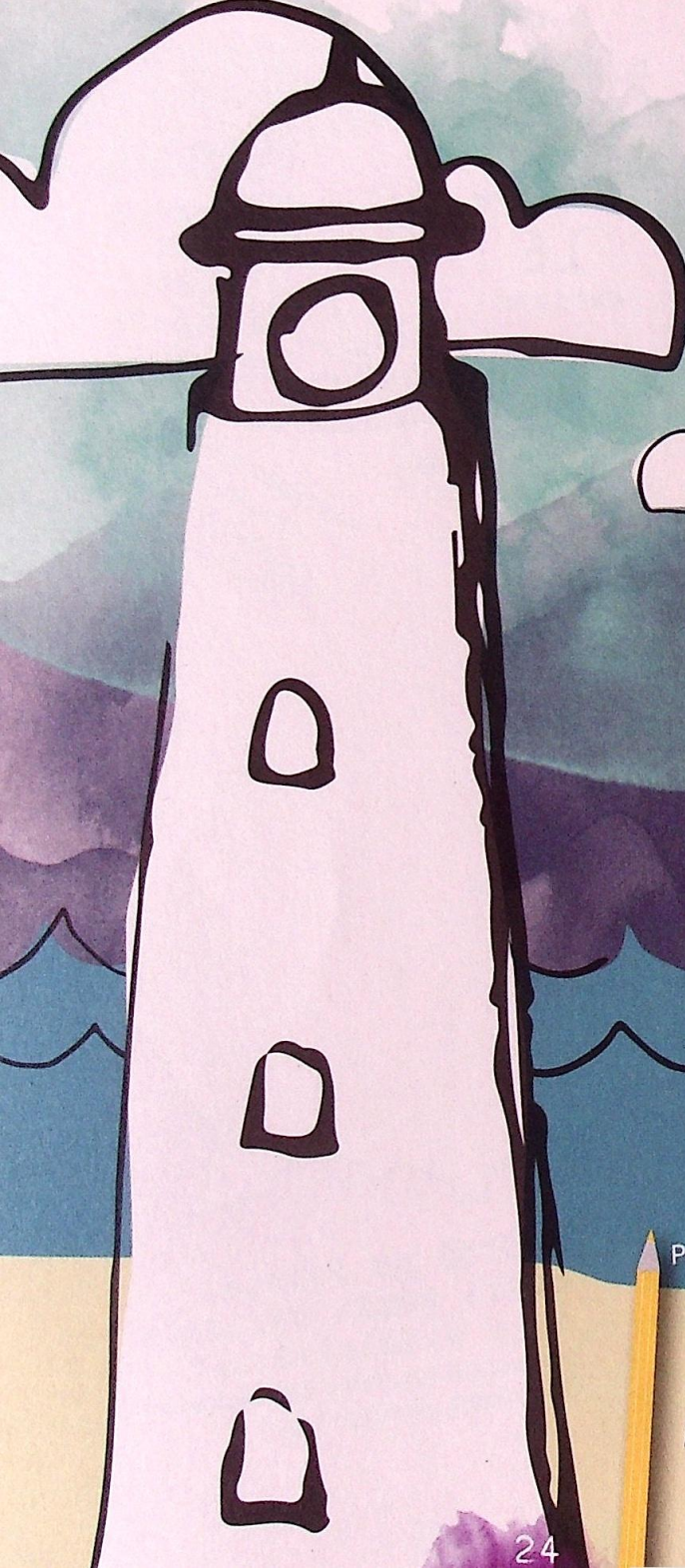

Podział
administracyjny
(podział terytorialny)
- podział terytorium
państwa na mniejsze
obszary.

Podróż po Polsce,
czyli gdzie byliście
i co widzieliście?

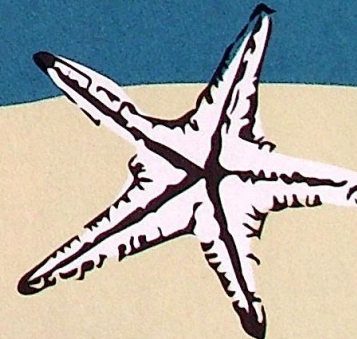
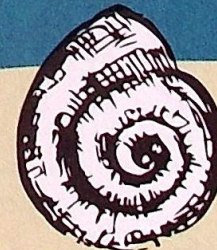
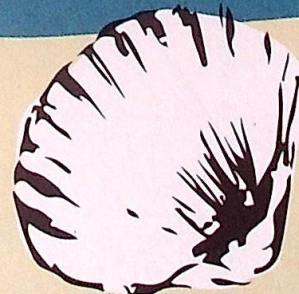
- zaznacz na mapie znane Tobie miejscowości
- narysuj trasę podróży po Polsce

* Stan na 1 stycznia 2017

24

Pokoloruj muszle i latarnię morską!

Muzeum Historyczne w Lubinie

Narysuj łódź na tle słońca!

25

Muzeum Historyczne w Lubinie

DAWNO, DAWNO TEMU...

CZYLI HISTORIA DLA KAŻDEGO

Największa bitwa lądowa I wojny światowej

Bitwa pod Verdun była największą bitwą lądową I wojny światowej pomiędzy Francją i Niemcami. Trwała 10 miesięcy: od lutego do grudnia 1916 r. Walki były straszne!

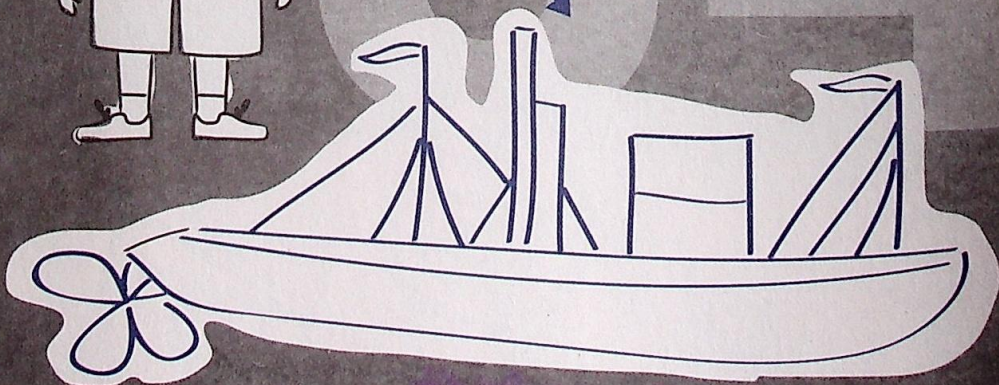
WYNAŁAZKI WIELKIEJ WOJNY

Pokoloruj
wynałazki!

U-Boot

Podczas wojny były potęgą niemieckiej marynarki. Pierwszy niemiecki okręt podwodny U-9 pod dowódcą kapitana Otto Eduard Weddigen, 22 września 1914 r. w ciągu jednej godziny zatopił torpedami trzy brytyjskie krążowniki pancerne.

Sterowiec

Sterowiec to balon wypełniony gazami lżejszymi od powietrza (hel, wodór), do którego przymocowany był silnik oraz pokład sterowniczy.

Miotacz ognia

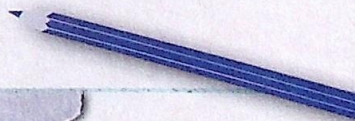
Składa się z części plecakowej ze zbiornikiem mieszanki zapalającej oraz butli z materiałem pędym. Broń ta miała zasięg zaledwie 30 m.

Lotniskowiec

Pierwszy lotniskowiec powstał w 1911 r. Został wybudowany poprzez przebudowanie pasażerskiego statku Argus.

Narysuj swój wynalazek:)
Wpisz jego nazwę w wykropkowane
miejsce powyżej!

PODOBAŁO SIĘ?

Mamy nadzieję, że wiosenny numer „Parku Pomysłów” przypadł Ci do gustu. Chcielibyśmy, aby każdy kolejny numer kwartalnika ukazywał się wraz z nastaniem nowej pory roku.

Jeśli chcesz przekazać nam swoją opinię na temat nowego kwartalnika lub masz jakieś spostrzeżenia, którymi chciałbyś się z nami podzielić możesz napisać e-mail na adres:

parkpomyslow@gmail.com

Będziemy wdzięczni i na pewno odpowiemy, a Twój adres trafi do grupy odbiorców, którym będziemy przysyłać informacje o nowych wydaniach!

Wydawca: Stowarzyszenie „Lubin i okolice”, ul. Mikołaja Pruzi 9,
59-300 Lubin **Nakład:** 1.000 egz. **Papier:** recyklingowy

Współpraca: Ośrodek Kultury „Wzgórze Zamkowe” w Lubinie, Centrum Edukacji Przyrodniczej w Lubinie, Muzeum Historyczne w Lubinie, Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Lubinie,

Projekt i skład: Agata Bończak, Izabela Grygiel, Kamila Tworek,
Dział Edukacji Ekologicznej MPWiK Sp. z o. o. w Lubinie

Lubin 2018

ZADANIE
RYSOWANIE

Gdy już ciepło jest na dworze,
wiele przygód zdarzyć się może.

Czy lubisz wiosenne zabawy?
Jak świeci słońce nabieraj w nich wprawy!
Przygotuj kredy różne kolory
i na chodniku narysuj wesołe stwory!

WIOSNA